

FOT. HALINA SIKORA

Pod koniec Międzynarodowego Przeglądu Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych zoski „Żeleziar” zaprosił najmłodszych uczestników balu do wspólnej zabawy.

IMPREZA, KTÓRA SKUPIA LUDZI BEZ WZGLĘDU NA WIEK

Gorolski balowanie

MOSTY k. JABLONKOWA (hs) – Sobotnie późne popołudnie przyciągnęło do Mostów rzesze miłośników folkloru i dobrej zabawy. Miejskowy Dom PZKO zapelnili szczególnie goście w strojach ludowych. Już po raz dwudziesty dziewiąty można było odwiedzić największe zimowe folklorystyczne przedsięwzięcie Zaozia, Bal Gorolski.

Zabawę poprzędził tradycyjnie Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych. Przegląd wspaniale prowadzony przez duszę imprezy Alojzego Martynka zaprezentował zebranym cały wachlarz folklorystycznych przedsięwzięć kapel i zespołów z Czech, Polski i Słowacji. Otworzyli go kolednicy z „Nowiny”. Jeżeli ktoś myśli, że koledowanie odchodzi w niepamięć, to się myli. „Nowina” corocznie odwiedza z koledą w Wigilię i Szczepana wybrane domy.

Wszyscy wykonawcy, nie wyłączając gospodarzy, zespół regionalny Górol, zaprezentowali wysoki, w pełni profesjonalny poziom. Nie zabrakło świetnego góralskiego gawędziarza Pawła Capka ze Skalitz, była „Polynica” w składzie Andrzej Niedoba oraz Józef Kawulok, „cimbalová muzika Friš” z Ostrawy. W bardzo

dobrej formie pokazał się zespół folklorystyczny „Smykna”, również z Ostrawy, z przepięknym koniem na smukłych żeńskich nogach. Największy aplaus zdobył, należący do najlepszych słowackich zespołów folklorystycznych, „Żeleziar” z Košic. Kiedy pojawili się na parkiecie, zaczarował całą salę. Niesamowite żeńskie głosy grupy śpiewającej u niejednego widza wywołały gęsią skórkę.

Bal Gorolski to wspaniała impreza skupiająca ludzi wszystkich kategorii wiekowych. Najmłodszy uczestnik skończył niedawno roczek. Płynące z głębi serca piosenki i czar ludowych tańców w mosteckim PZKO pokazał, że folklor na Zaoziu jest ciągle żywy. A sądząc po ilości dobrze się bawiących młodych ludzi, jest dla nich równie atrakcyjny jak dla starszych pokoleń. Organizatorzy zadbał o najdrobniejsze szczegóły. Świadczy o tym fakt, że wszyscy mogli się długo wysmienicie bawić.

Pytanie do:

Doc. JANINY RACLAWSKIEJ, kierownik Katedry Sławiastyki Uniwersytetu Ostrawskiego

W miniony piątek i sobotę Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Ostrawskiego a wraz z nim także sławiastyka i polonistyka miały Dni Otwarte. Jakże było nimi zainteresowanie?

Z okazji bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi skorzystało ponad 20 przyszłych kandydatów na studia, którzy odwiedzili naszą katedrę. Dodam, że to znaczna liczba w porównaniu z ubiegłym rokiem. Obecnie studenci raczej korzystają z informacji zamieszczanych na internetowej stronie uniwersytetu (<http://osu.cz>), gdzie mogą znaleźć nie tylko informacje o sposobie przeprowadzania egzaminów wstępnych, ale i zestaw najczęściej zadawanych pytań w czasie rozmów kwalifikacyjnych na studia, a także wykaz przedmiotów nauczania. (mro)

Egzaminy najpierw na brudno

OSTRAWA (dc) – W piątek 12 bm. mija termin podawania zgłoszeń dla uczniów klas dziewiątych, którzy chcą wziąć udział w Narodowych Testach Porównawczych spółki „Scio”. Testy odbędą się w sobotę 27 bm. w 13 miastach, w tym w Ostrawie.

Uczniowie zmierzają swe siły w zakresie języka czeskiego, matematyki oraz wiadomości ogólnych. Wyniki, polegające nie tylko na zmapowaniu wiadomości danego ucznia, lecz przede wszystkim dające porównanie, jak uplasował się w stosunku do innych uczestników z całego kraju, mogą pomóc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru szkoły średniej, zwłaszcza w wypadkach, gdy uczeń zainteresowany jest szkołą, gdzie liczba chętnych z reguły przewyższa liczbę przyjętych.

W ub. roku w Narodowych Testach

Porównawczych udział wzięło 2400 dzieci, co stwarza solidną platformę porównawczą.

Przebieg testów jest zgodny z przebiegiem egzaminów wstępnych do szkół średnich, a wyniki mają formę oficjalnego certyfikatu, który w wy-

„Zbrodnia zwana Katyń”

CZESKI CIESZYN (mro) – Sztab produkcyjny Centrum Publicystyki i Dokumentu na czele z szefującą mu Lenką Polakovą przyjedzie dziś do Czeskiego Cieszyna, by o godz. 15 w Klubie „Art” niedaleko dworca kolejowego zaprezentować film „Zbrodnia zwana Katyń” członkom „Rodziny Katyńskiej” na ich dorocznym zebraniu.

Jak powiedziała „GL” Jolanda Pilařová, rzeczniczka ośrodka ostrawskiego Telewizji Czeskiej, w prapremierze uczestniczyć też będą twórcy dokumentu, jak reżyser Petra Věslichová, autor scenariusza, historyk Mečislav Borák, czy zaangażowani w sprawę dziennikarze, m.in. współautorka scenariusza Otylia Tobola.

Po projekcji przewiduje się dyskusję.

padku pomysłu lokaty może być m.in. ważkim argumentem przy podawaniu odwołania przez uczniów, którzy z różnych przyczyn nie zostają przyjęci do wybranej szkoły średniej.

Testy, na które najprościej można zgłosić się za pośrednictwem internetu, są odpłatne.

◆ Kurapaty – największe cmentarzysko na Białorusi. Wśród ponad 100 tysięcy ofiar są Polacy zamordowani wiosną 1940 roku.

UWAGA!

Sztab organizacyjny X Festiwalu Piosenki Dziecięcej prosi o jak najszybsze dostarczenie akompaniamentów nagranych w systemie analogowym – na kasiecie magnetofonowej – do Leszka Kaliny odpowiedzialnego za przeprowadzenie konkursu. Wszystkie nagrania muszą być bowiem przed wystąpieniem przetworzone cyfrowo. (r)

W hucie rekordowy rok

TRZYNIEC (mro) – Produkcja i sprzedaż w 2006 roku przeszła najśmielsze oczekiwania analityków Huty Trzynieckiej. – Przy sprzedaży udało nam się zefektownie trwający popyt na wyroby ze stali. Umożliwiło to nam w pełni wykorzystanie potencjału produkcyjnego w szeregu wskaźnikach handlowych, produkcyjnych i ekonomicznych oraz osiągnąć rekordowe efekty – powiedział dyrektor generalny i prezes zarządu huty, Jerzy Cieniał, dodając, że wyraźnie do sukcesu przyczynił się wzrost wydajności pracy zatrudnionych.

Rekordowy rok huta obok pomyslnego rozwoju sytuacji na rynku zawdzięcza także przemyślanej modernizacji i rekonstrukcji najważniejszych hutniczych agregatów oraz nowym inwestycjom. W ostatnich latach co roku inwestowano tu prawie 1,5 mld Kč.

Ciąg dalszy na str. 2

Nogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże do umiarkowanego, lokalnie deszcz. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodzeniami. Lokalne opady deszczu. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 9 do 13 st. C.

DYREKTORZY SZKÓŁ I WŁAŚCICIELE OŚRODKÓW MAJĄ NADZIEJĘ, ŻE ZIMA NADEJDZIE

REGION (dc) – Podczas gdy w ub. roku śniegu było pod dostatkiem i szkoły wyjeżdżające na kursy narciarskie bardziej niż o warunki śniegowe na stokach troszczyły się o to, by do ośrodków górskich można było w ogóle dotrzeć, w br. pogodzie wyprawom na narty nie sprzyja.

Mniejszych polskich podstawówki organizują kursy z reguły co dwa lata. Szkoły w Suchej Górnej i Hawierzowie Błędowicach mogą więc być spokojne, ponieważ zaliczyły kurs w roku ubiegłym. Alicja Berki, dyrektor dolnośląskiej PSP, która na kurs wybiera się w tym roku, nie traci jednak optymizmu. – Wyjeżdżamy dopiero w drugiej połowie lutego, więc mam nadzieję, że do tej pory śnieg spadnie. W dodatku jedziemy w okolice Bilej, gdzie na ogół bywają dobre warunki śniegowe – mówi. Szkoła w Gnojniku, w pobliżu którego mieści się

ośrodek narciarski w Rzece, zdecydowała się zorganizować kurs „na dojsie”, bez noclegów. – To umożliwi nam wybrać termin według aktualnych warunków śniegowych – powiedziała naszej gazecie dyrektor Małgorzata Rakowska. Natomiast czesko-cieszyńska PSP, która miała wyjechać zaraz po Nowym Roku na Górna Beczwę, z uwagi na absolutny brak śniegu w tych okolicach przesunęła kurs na marzec.

Właściciele schronisk i ośrodków narciarskich nie zauważają jak na razie, by szkoły rezygnowały z pobytu w górach. Marek Plinta ze schroniska „Skalka”, do którego przyjeżdża młodzież szkolna nie tylko z bliższych okolic, lecz również np. z Brna, mówi: – Nartostrada na Severce, z której z

reguły korzystają kursanci zakwaterowani u nas, jest wprawdzie teraz nieczynna, ale programem kursu narciarskiego nie musi być tylko narciarstwo zjazdowe. Można jeździć na biegówkach, trasy są przejezdne, albo uprawiać turystykę.

Jiří Slavík, właściciel chaty „Soliter” w jesienickim Karlovie potwierdza, że kursy przyjeżdżają i, jak na razie, korzystają ze śniegu technicznego na dwu nartostradach, choć, jak przyznaje, jego jakość pogarsza się, w dodatku często pada deszcz. Podobna jest sytuacja w ośrodku na Bilej w Beskidach, gdzie są uruchomione dwa wyciągi, w tym nowy krzesłowy. Natomiast kompletny brak śniegu panuje na Morávce. Właściciele tamtejszego ośrodka pociesza jedynie fakt, że kursy narciarskie zaplanowane są u nich dopiero na luty.

Kurs narciarski bez śniegu?

1 ydzień

1 - 7 1 2007

■ Rumunia i Bułgaria stały się członkami Unii Europejskiej. Wspólnota liczy obecnie 27 państw.

■ Irackie władze wszczęły dochodzenie w sprawie nielegalnej publikacji zdjęć z egzekucji Saddama Husajna. Niewymienione oficjalnie sceny z egzekucji ukazały się na internecie. Iracka policja zatrzymała w związku z tym 2 uczestników egzekucji.

■ W Indonezji trwają od tygodnia poszukiwania samolotu ze 102 osobami na pokładzie, który zniknął z radarów w rejonie wyspy Celebes.

■ Słowacki arcybiskup Jan Sokol wywołał duże oburzenie opinii publicznej, stwierdzając, że w czasach Państwa Słowackiego (okres II wojny światowej) Słowacy korzystali z największego dobrobytu. Wyraził ponadto uznanie dla ówczesnego prezydenta Słowacji, ks. Josefa Tisy.

■ Najmłodszym żeglarzem, któremu udało się pokonać samotnie Ocean Atlantycki, został 14-letni Brytyjczyk, Mike Perham. Trasę o długości 5600 km pokonał na 8-metrowym jachcie w ciągu sześciu tygodni.

■ Kościelna Komisja Historyczna uznała, że istnieją liczne istotne dokumenty potwierdzające gotowość świadomej i tajnej współpracy arcybiskupa Stanisława Wielgusa z organami bezpieczeństwa PRL. Pod naciskiem opinii publicznej i w obliczu ujawnionych dowodów St. Wielgus na kilka godzin przed planowanym ingresem zrezygnował z urzędu arcybiskupa archidiecezji warszawskiej. Papież Benedykt XVI przyjął tę rezygnację.

■ Dziesięcioletni chłopczyk powiedział się w swoim pokoju w Houston w Teksasie, bawiąc się w egzekucję Saddama Husajna, którą obejrzał w telewizji.

■ Premier i szef Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS) Mirek Topolánek oznajmił, że nie mieszka już z małżonką Pavlą i że przeniósł się do swojej przyjaciółki, Lucii Talmánovej. W sprawie rzekomej ciąży posłanki Talmánovej ani ona sama, ani Topolánek nie chcą się wypowiadać.

■ Prezydent Autonomii Palestyńskiej, Mahmud Abbas, zdelegalizował działającą w Strefie Gazy zbrojną milicję ugrupowania Hamas, która dopuściła się licznych aktów politycznej przemocy. Reakcją milicji było jej oświadczenie, że podwaja swoją liczebność.

■ W Japonii zmarł w wieku 96 lat Momofuku Ando, założyciel firmy, która jako pierwsza na świecie wypuściła na rynek zupki w proszku.

■ Król Hiszpanii, Juan Carlos, wezwał naród do jedności w walce z terroryzmem z baskijskiej organizacji separatystycznej ETA. Przed tygodniem ETA dokonała na madryckim lotnisku zamachu, w wyniku którego zginęły dwie osoby, a 26 zostało rannych.

■ Sekretarz generalny ONZ, Ban Ki-mun, wezwał Irak do wstrzymania planowanych egzekucji dwóch byłych współpracowników Saddama Husajna.

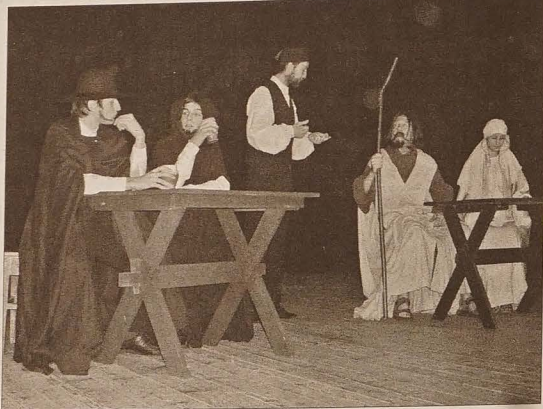
■ W ogródku jednej z restauracji w południowej Francji rozbił się helikopter. Zginęło trzech gości lokalu. Pilotowi i trzem pasażerom śmigłowca nie udało się.

■ Brytyjski tygodnik „Sunday Times” doniósł, że Izrael opracował tajny plan ataku na irańskie zakłady wzbogacania uranu, zakładający użycie przeciwko nim broni jądrowej. Władze irańskie natychmiast zdementowały te doniesienia.

■ Podczas gwałtownej demonstracji kilku tysięcy osób w stolicy Somali, Mogadysz, zginęło pięć osób, a co najmniej 30 zostało rannych. Uczestnicy demonstracji protestowali przeciwko obecności wojsk etiopskich w tym kraju.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Z „Jasełek śląskich” ks. Emanuela Grima, które wystawił w sobotę w Czytelnicy wędryńskiej zespół teatralny.

Nowe bardziej szanowane

HAWIERZÓW (wak) – Remont budynków z wielkiej płyty to proces wyjątkowo drogi. Wiedza o tym gospodarze miast, którzy zarządzają mieszkaniami komunalnymi. A tych jest w samym centrum i na obrzeżach Hawierzowa 7700. Tylko w ub. roku na ich modernizację przeznaczono 100 mln Kc. Chodziło przede wszystkim o odnowienie elewacji, wymianę bądź budowę całych instalacji, remont klatek schodowych, wymianę okien czy balkonów.

Zmiany te przyczyniły się m.in. do tego, że lokatorzy bardziej dbają o swoje lokum. Udało się także w znacznym stopniu obniżyć liczbę dłużników. Długi wobec miasta wynoszą obecnie ok. 5 mln Kc.

Dużą w tym również zasługą doradców, których przed kilku laty zatrudniło Miejskie Biuro Pośrednictwa (MRA) sprawujące pieczę nad mieszkaniami komunalnymi. Dozorcy informują o usterekach, które są na bieżąco naprawiane, pilnują porządku. Dzięki nim, twierdzą pracownicy MRA, na kłatkach schodowych czy

przed domami, nie wysiadają wandale – sprawcy wybitych szyb, pomalowanych ścian, a także kradzieży hydrantów połączonych.

W tym roku największymi inwestycjami będą ocieplenie budynku przy ul. Karwińskiej oraz rozpoczęcie remontu kapitalnego budynku (nazywanym domem zgrozy) przy ul. Średniej na Szumbarku.

Zdążyć z remontem

JABŁONKÓW (kor) – W grudniu rozpoczął się długo oczekiwany remont kapitalny stojącej przy Rynku Mariackim siedziby jabłonkowskich pezetkaowców. Dom PZKO, który przed ponad rokiem otrzymał nową przybudówkę ze sceną, zostanie odnowiony od piwnicy aż po dach.

Jak powiedział naszej gazecie prezes jabłonkowskiego MK PZKO, Jan Rytko, Kolo kilka razy zwracało się z prośbą o dotację na remont Domu PZKO do Rządu RC lub władz wojewódzkich. Na próżno. Jabłonkowie nie mogli dopiero ponownie – za pośrednictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – Senat RP. Jak na razie w budynku wymieniono okna. Obecnie zabrano się do remontu mieszczącej się w piwnicy kotłowni, który będzie połączony z wymianą centralnego ogrzewania. Odremontowany zostanie także w całości dach, posadzki we wszystkich pomieszczeniach, kuchnia oraz jadalnia.

– Chcemy zdążyć z remontem do końca czerwca, tak, żebyśmy mogli w odnowionym budynku przywitać gości sierpniowego 60. Górołskiego Święta – dodał prezes Rytko.

Kiedy o jeden kabel za dużo...

REGION (wak) – Zjawisko nielegalnego poboru energii nasiliło się w latach 90. ub. wieku. Przez długie lata miało ono społeczne akceptację, bo energia była rozumiana jako „niczyja”. Dziś trochę się zmieniło. Ceny energii poszły w górę, jej producenci i dystrybutorzy zdecydowali się więc na nasilenie działalności kontrolnej. W ub. roku tylko w województwie morawo-śląskim odkryto ok. tysiąc przypadków niezgodnego z prawem poboru energii elektrycznej (w 2001 r. było ich 311), a Północnomorawskie Zakłady Energetyczne straciły z tego powodu ponad 8 mln Kc, nie licząc kosztów napraw zdemastowanej sieci.

– Nielegalny pobór energii elektrycznej, obok wymiernych strat finansowych, stwarza również bezpośrednie zagrożenie dla życia osoby wykonującej taką prowizoryczną instalację. Mało tego, człowiek taki naraża na niebezpieczeństwo osoby postronne. Notowaliśmy już przypadki

porażenia dzieci. Maluchy nie wiedziały, że sąsiad kradnie prąd. Schodząc do piwnicy, niechcący dotknęli wiszących tam kabli – twierdzą pracownicy PZE.

Energetycy przyznają, że skutecznego zabezpieczenia się przed „pajęczarkami” nie ma. Zawsze bowiem znajdzie się sposób, by podłączyć się do instalacji za darmo. Problem są także z tymi, których w końcu udaje się namierzyć. Nie płacą ani kar, ani zaległych należności. Nie pomagają komornik, bo większość złodziei prądu to ludzie z marginesu, nie posiadający niczego, co dałoby się zająć. W dodatku zaraz po odcięciu prądu podłączają się znowu.

Niemniej wśród kradnących nie brak także dużych zakładów przemysłowych oraz warsztatów rzemieślniczych. Dużo rzadziej kradnie się gaś, może z obawy przed groźbą wybuchu czy zatrucia. Trudno bowiem wykonać bezpieczne nielegalne przyłącze domowym sposobem.

Ciekawostki

Dziwaczne ostrzeżenia

„Nie wkładać ludzi do tej pralki” – tak brzmi zdobywca pierwszego miejsca w tegorocznym, już 10. konkursie na dziwaczne ostrzeżenia. Organizatorem konkursu jest stowarzyszenie z Michigan, monitorujące wydłużanie odszkodowań od producentów najrozmaitszych wyrobów pod pretekstem niewystarczających informacji o zagrożeniach, jakie owe produkty mogą stanowić. Listę najbardziej zwirowanych ostrzeżeń, uhonorowanych w tegorocznym konkursie, zamieściła w piątek agencja Associated Press. Zaskazytne drugie miejsce przypadło przestrodze umieszczonej na pewnej motorówce: „Nigdy nie używaj zapalanej zapalki albo otwartego ognia do sprawdzania poziomu paliwa”. „Nie prasować” – ostrzeżenie napis na kuponie pewnej loterii.

Przyznano mu trzecie miejsce, ex aequo z ostrzeżeniem na telefonie komórkowym, by nie suszyć go w kuchence mikrofalowej. Honorowe wyróżnienie przypadło napisowi na okładce książki telefonicznej: „Prosimy nie korzystać z tego spisu podczas prowadzenia pojazdu”.

Złodziej hydraulik?

Brytyjska policja poinformowała o wielkich poszukiwaniach człowieka, który w pubie w Southampton na południu Anglii dopuścił się kradzieży... pisuaru z toalety w pubie. Złodziej wszedł do pubu Royal Oak (pod królewskim dębem), zamówił pół pinty piwa i sączył je powoli, co jakiś czas wychodząc do toalety. Tam dał upust swej przestępczej energii, a także profesjonalizmowi – właściciel pubu przyznaje, że pisuar został zdemontowany bardzo fachowo. Złodziej zadbał nawet o

»Jasełka« w Czytelnicy

WĘDRYŃIA (kor) – *Jasełka to dla nas chleb powszedni, taki chleb, który nigdy nam się nie przeje* – mówił, witając w sobotę gości w wędryńskiej Czytelnicy prezes MK PZKO, a zarazem zastępca wójta gminy, **Bogusław Raszka**. Miejscowy zespół teatralny wystawił tam „Jasełka śląskie” ks. Emanuela Grima. Premiera „Jasełek” odbyła się tuż przed sylwestrem, 29 grudnia, w sobotę zaś mogli je obejrzeć ci, którzy nie zdążyli w zabieganiu międzyświąteczny czas...

Nic dziwnego, że w czasie, gdy w większości domów stoi jeszcze choinka, działający pod kier. **Janusza Ondraszka** zespół sięgnął właśnie po sztukę ks. Grima. Ten duszpasterz urodził się przecież w Karwinie, a przez całe życie związany był ze Śląskiem Cieszyńskim. Przez długie lata był proboszczem w Istebnej.

Współpracował też ze środowiskiem literackim – znane są jego wiersze, poemat „Ondraszek”, a także dramat. Oprócz „Jasełek” napisał m.in. „Drogi orły śląskie” czy „Pięć chwil z życia Stalmacha i Miarki”.

Wędryńskie „Jasełka” wyreżyserował kierownik zespołu, Janusz Ondraszek, który wcielił się też w postać H. roda. W roli Najświętszej Panny Marii wystąpiła **Agata Branna**, św. Józefa zagrał **Jan Bilko**, Trzech Króli zaś: **Bogdan Niemiec**, **Bogdan Raszka** i **Grzegorz Branny** – by wymienić chociaż niektórych aktorów, którzy pojawili się na scenie. Autorami scenografii byli **Dominik Nozka** i **Leon Czader**. Akompaniowaniem muzycznym był **Grzegorz Witos**, a piękne polskie kołyski grała w Czytelnicy na żywo kapela zespołu regionalnego „Odrzychówce”.

Będzie gdzie mieszkać

CZ. CIESZYN (kor) – W mieście, które od dłuższego już czasu boryka się z brakiem mieszkań, mają powstać nowe bloki mieszkalne. Przy ul. Fabrycznej wybudują je prywatni przedsiębiorcy. Miasto zamierza przeznaczyć też pod budowę nowych domów tereny niedaleko zapory Grabina, tuż za Domem Spokojnej Starości.

– Tereny te są własnością Fabryczny Mienna Narodowej i obecnie pertraktujemy w sprawie bezpłatnej przejęcia ich przez miasto – mówi burmistrz **Stanisław Folwarczyński**. – Później będziemy mogli zaopiniować prywatnymi inwestorami spółkę deweloperską. My włożymy grunty, inwestorzy zaś sfinansują budowę. Współnie wystąpimy do państwa o dotację.

Folwarczyński dodał, że nowe domy mieszkalne znajdą się w atrakcyjnych miejscach. Dlatego też już teraz chociaż miasto jeszcze nie dokonało rozmów z państwem nt. przejęcia gruntów, zgłaszają się pierwsi zainteresowani. Zdaniem burmistrza nowe mieszkania mogłyby być tańsze niż w mieście, co przyciągnęłoby zamożniejszych mieszkańców np. z Silesii. Dzięki temu na osiedlu zwolniłyby się mieszkania dla mniej zamożnych mieszkańców.

W hucie rekordowy

Dokończenie ze str. 1

Rekordy 2006 roku padły w produkcji surowego żelaza – pracownicy wielkich pieców udało się to pierwszy od 1990 roku przekroczyć granicę 2 mln ton. Huta odnotowała rekord w produkcji surowej stali – nad 2,5 mln ton. Rekord padł także ogólnej produkcji i sprzedaży produktów walcowanych – 2,36 mln ton, co oznacza przekroczenie 15-letniego maksimum.

Dodajmy, że w ślad za efektem gospodarczym idą i wynagrodzenia. Pracownik huty średnio od stycznia do listopada zarabiał miesięcznie 878 Kc, w grudniu były dodatki, wypłacane nagrody nie objęte umową o pracę. W sumie huta pracowników huty zarabiała 24 tys. Kc miesięcznie.

średnia temperatura globalna w r. będzie równie wysoka lub nawet bije ten rekord – oznajmił ekspert brytyjskiego biura meteorologicznego Met Office. Informacja ta stała się kolejnym ostrzeżeniem, że zmiany klimatu na globalną zmianę klimatu – mówią eksperci z Met Office. Mimo tego Met Office ostrzega, że temperatury minionej roku były tyle wysokie, że rok ten znalazł się w absolutnej dekadzie najgorętszych. Naukowcy zwracają uwagę, że w 2007 będzie rokiem El Niño – wietrzającego się cyklicznie zjawisko pogodowe, które ogrzewa Pacyfik i prowadzi do podnoszenia temperatur w dużej części świata przednie El Niño wystąpiło w r. Rosnące na świecie temperatury naukowcy tłumaczą m.in. emisją gazów cieplarnianych, związaną ze spalaniem paliw kopalnych.

PF 2007 – pour

zyc za grupą dż. wishes for Chris po obydwu stroi przypominam mskiego, Ewę Fargaszcz list przelg inscenizacji Cmebeck „naci pił”...

Listeriaza za tak jakby czeka higienie, akurat się zarazków tej ga. ub. roku, sp. plota” trzech d. idzie podnoszen gazu, wody, tele nie państwowej doń nymy. Odr na temat demoi nalość. Dlatego czerwona. Dema wartość i znak n pod naporem cz nych” (Wściekło nych spotykalen

IM SZYBCIEJ ZAWIADAMIA SIĘ POLICJĘ O ZAGINIĘCIU DZIECKA, TYM SZANSE NA ODNALEZIENIE SĄ WIĘKSZE

Dlaczego uciekają?

W prowadzonych przez policję rejestrach osób zaginionych stale przybywają nowe nazwiska. Znikają zarówno dorośli, jak i dzieci. Niektórzy po pewnym czasie sami wracają do rodzin. Inni, nawet odnalezieni przez funkcjonariuszy, nie chcą słyszeć o kontaktach z najbliższymi. Nieliczni nie odnajdują się już nigdy...

W ub. roku policja poszukiwała w całym kraju ok. 13 tysięcy osób (w województwie morawsko-śląskim ponad 800). – Przyczyny zaginięć są bardzo różne. W przypadku osób starszych istotną rolę odgrywają zaniki pamięci albo zaburzenia zdrowotne. Młodszy czasami chcą zacząć zupełnie nowe życie i odciać się od przeszłości. Nie wszystkie jednak osoby poszukiwane przez policję zaginęły w tajemniczych okolicznościach. Spórą grupę tworzą osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa lub świadkowie mający złożyć zeznania oraz ścigani listami gończymi, m.in. za samowolne przedłużenie sobie przepustki z więzienia – twierdzi Vítězslav Podesva z Wydziału Operacyjno-Rozpoznawczego Komendy Wojewódzkiej Policji RC.

Poczynną grupę „uciekiniów” tworzą co roku dzieci i młodzież w wieku 14 – 17 lat. Oficerowie śledczy, prowadząc sprawy tajemniczych zaginięć, muszą brać pod uwagę zarówno prawdopodobieństwo ucieczki, porwania przez jednego z rodziców, porwania przez osobę trzecią lub nieszcześliwego wypadku.

Młodzi uciekinierzy

– Uciekają przed niebezpieczeństwem, krzywdą, upokorzeniem, problemami. Uciekają od molestowania psychicznego, przemocy, kłopotów w szkole. Uciekają dzieci, które nie mają wsparcia w swoim środowisku i nie potrafią lub nie mają kogo poprosić o pomoc – twierdzi Zuzana Baudyšová z Fundacji „Nasze dziecko”. – Dzieci uciekają nie tylko z domów patologicznych. Często tzw. przyzwolici rodzice – spokojni, porządni, zapracowani, dziwią się, że to właśnie ich dziecko uciekło. „Przecież miało wszystko, czego chciało” – mówią. Ale z relacji dziecka wynika coś zupełnie innego: czuło się niechciane, nieakceptowane, odrzucone. Sądzi, że rodzice kupowali jego miłość prezentami i pieniędzmi. Dziecko, tak samo jak starszy nastolatek, potrzebuje zainteresowania rodziców, a gdy tego brakuje, ucieczka staje się wołaniem „zauważcie mnie!”.

Innym powodem do ucieczki jest chęć poznania świata, przygód. Takie przypadki zdarzają się przede wszystkim podczas wakacji. Młodzi uciekinierzy spotyka się wtedy w centrach dużych miast, w miejscach, gdzie łatwo się schować. Samotnie spacerujący młody człowiek z wypchanym plecakiem nikomu specjalnie nie rzuca się w oczy. O ile zachowuje się normalnie, ma pieniądze na jedzenie i płacenie za noclegi, o tyle prawdopodobieństwo szybkiego trafienia w ręce policji jest mniejsze. Jak twierdzą znawcy tematu, w dużo gorszej sytuacji jest młodzież z marginesu. Zaniedbany 14- czy 16-latek zawsze wzbudza podejrzenia. Ucieczki tych nasto-

latków nie trwają dłużej niż kilka dni, prędzej czy później odnajduje ich policja.

Czasem nastolatki „giną pozornie”. Przykładem może być 14-letnia Veronika ze Zlína, której szukało ponad sześćdziesięciu policjantów. – Mama nie pozwoliła mi pójść na dyskotekę, a ja tak bardzo chciałam tam być. Uciekłam, a potem bałam się wrócić. Po dwóch dniach głodna i zestresowana, wróciła do domu. Podobnie zachowała się 12-letnia Natalia z Hawierzowa. Pod nieobecność rodziców wybrała się na trzydniową „wycieczkę” do Ostrawy, a potem do Pragi. Spędzała czas na dyskotekach. W końcu wróciła do domu. Rodzice dziewczynki od kilku lat są rozwiedzeni. Nastolatka samotnie wychowuje matka. Pozostaje pytanie, czy choć raz obie dziewczynki pomyślały, jak czują się ich matki, codziennie wypatrując (najgorszy!) wieści o ich zaginięciu? Czy dziś, po powrocie do domu, stać je na odrobinę dla nich współczucia?

Poszukiwany, poszukiwana

– Poszukiwani zaczyna się od rozmów. Z rodziną, sąsiadami, kolegami, nauczycielami. Z kolei sporządza się portret pamięciowy, dołącza zdjęcie i rozsyła go do wszystkich komend w kraju. Jeśli to nie daje skutku, rysopis trafia do rejestrów międzynarodowych. Sprawdzane są szpitale, schroniska i noclegownie, a także wszystkie miejsca, w których był zaginiony. Informu-

PH. MAREK SANTIUS

jemy o zaginięciu środki masowego przekazu. Jeżeli uda się ustalić, gdzie widziano go po raz ostatni, odbywa się penetracja terenu. Metr po metrze przeszukuje się zarośla, lasy, ogrody, stawy, jeziora czy rzeki. W poszukiwaniach biorą udział setki osób – informuje Roman Skřeppek, kryminalog z praskiego Prezydium Policyjnego. – Tak było również w przypadku 13-letniego Fili-

pa, który zaginął w okolicach miejscowości Hradek k. Rokycan. Policjantom towarzyszyły psy, strażacy, mieszkańcy, a także śmigłowiec (godzina lotu kosztuje 81 tys. Kč). Chłopaka, całego i zdrowego, znaleziono po 48 godzinach.

Szczególną uwagę przywiązuje się do zaginięć małych dzieci, bo nie wiadomo, co gotowe są zrobić w panice. Mogą wyrządzić sobie krzywdę, wpaść pod samochód, ktoś może je uprowadzić. Poszukiwania formalnie trwają 20 lat. Przez cały czas zgłoszenie o zaginięciu jest aktualne i każdy trop jest sprawdzany od nowa. Oczywiście z upływem czasu coraz szybciej maleje nadzieja na to, że dziecko uda się odnaleźć całe i zdrowe.

Znaczna część poszukiwań kończy się odnalezieniem „uciekiniów”. Wielu z nich nie zamierza jednak wracać do najbliższych. W takich sytuacjach, jeśli osoba jest pełnoletnia, policja kończy poszukiwania. Przekazuje krewnym, że ich bliski żyje. Zgodnie z życzeniami odnalezionego nie podaje szczegółów.

Uciekłeś? To wracaj!

Nawet jeśli ty dobrze się bawisz, to twoja rodzina przeżywa koszmara. Tui bliscy obawiają się najgorszych rzeczy, martwią się o ciebie i robią wszystko, żeby cię odnaleźć. Najlepszym rozwiązaniem jest powrót do domu. Im dłużej odlekasz powrót do domu, tym trudniej to zrobić. Tym trudniej będzie spojrzeć rodzicom w oczy. Tym trudniej będzie się dogadać. Jeśli boisz się skontaktować z rodziną sam, możesz skorzystać z bezpłatnego numeru 800 111 113 lub komórki – 724 727 777 (w tym przypadku już odpłatnie, codziennie w godz. 8 – 22). To numer telefonu pn. „Vzkaz domů”, który przed trzema laty powstał przy Fundacji „Nasze dziecko”. Dyżurnicy przy aparacie psycholog sam zadzwoni do rodziców lub zakładu wychowawczego, informując o tym, że młody uciekinier jest „zdrowy i cały”, a także poradzi – dziecku czy nastolatkowi, jak wyjść z tej sytuacji.

WANDA KULA

Co zrobić, aby Twoje dziecko nie uciekło?

Rozmowa

Rozmawiaj ze swoim dzieckiem o jego sprawach, nawet tych, które wydają się blabe z Twojego punktu widzenia. To, co dla Ciebie jest dziecinne, nieistotne i nie masz na takie rzeczy czasu, dla Twojego dziecka stanowi ważny element jego rzeczywistości.

Uważne słuchanie

Słuchaj uważnie swojego dziecka, ale nie rób mu przesłuchań. Nie krytykuj od razu tego, co mówi. Nawet, jeśli nie zgadzasz się z czymś. Pozwól mu opowiedzieć to, co wydarzyło się w szkole, na podwórku, na koncercie. Spokojnie wyraż swoje stanowisko. Wystrzegaj się „a nie mówiłam...”.

Zainteresowanie

Okazuj zainteresowanie sprawami dziecka. Nawet jeśli jesteś zapracowany. Nie pozwól, aby Twoje dziecko musiało uciekać się do dziwnych wytryków, choroby, złego zachowania, żeby zdobyć Twoją uwagę. Nie próbuj prezentami czy pieniędzmi zrehabilitować brak czasu. Nie pozwól, aby myślało, że gdyby go nie było, nikt by się nie przejął, a nawet byłoby łatwiej.

Przyjazny dom

Spraw, aby Twoje dziecko czuło się dobrze i bezpiecznie w Waszym domu. Niech wraca do niego z przyjemnością. Pozwól mu urządzić po swojemu swoje gniazdko – czy to będzie jego pokój, czy tylko wydzielony kątek. Postaraj

się, żeby nie było świadkiem częstych awantur i kłótń.

Szacunek i uznanie

Twoje dziecko ma prawo do posiadania i wyrażania własnego zdania. Szanuj to prawo. Uważaj jego marzenia, kiedy zechce wyjechać z kolegami pod namiot. Powiedz o swoich wątpliwościach, ale nie deprecjonuj jego potrzeb. Jeśli nie zgadzasz się na wyjazd, wytłumacz, dlaczego taka jest Twoja decyzja. Nie obrażaj się, gdy ma odmienne od Twoich przekonania.

Akceptacja

Akceptuj dziecko wtedy, gdy odnosi sukcesy jak i w chwilach jego słabości i niepowodzeń. Ma prawo do własnego życia. Jego życie nie jest spełnieniem Twoich marzeń i oczekiwań. Więć nie planuj, że będzie doktorem, prawnikiem, sprzedawcą... Naucz go planować życie i nie rób tego za niego. Kochaj dziecko takim, jakim jest.

Gdy uciekniesz z domu

Nie obrażaj się. Zastanów się, jakie mogły być tego powody. Gdy powróci do domu, przyjmij je z troską. Nie okazuj złości i pretensji. Nie zasypuj gradem pytań. Koniecznie powiedz o swoim niepokoiu i radości z powrotu. Powiedz, że się martwiłeś i że cieszysz się, że wróciło do domu. Powiedz, że chcesz porozmawiać o tym, co się stało (jak już ochłonie). Po to, żeby zrozumieć i spróbować naprawić wasze relacje.

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

PF 2007 – pour féliciter! Sz tradycyjnje: Zbyszek K. (księżyc za grupą drzew), LB ze słoneczkiem jak ryło, PCP (Best wishes for Christmas and the New Year!). Petr Šiška, co to po obydwu stronach granicy roznośi swe „Poznajmy się!” przypominał między Świątami z ostrawską gwarą Ostrawskiego, Ewę Farny, która acz 13-letnia, przebiła się przez gąszcz list przebojów, Richarda Krajčę z kapelą Kryštof w inscenizacji Co-meback „naca-pil”...

Listerioza zaś tak jakby czekała na czeskie „bezkrólewie”, na braki w higienie, akurat w Świąt; wg higienistów przemnożenie się zarazków tej choroby spowodowała temperatura końca ub. roku, sprzyja jej bowiem (chorobie) właśnie „ciepłota” trzech do czterech stopni nad zerem! Z listeriozą idzie podnoszenie się cen mieszkań, prądu elektrycznego, gazu, wody, telekomunikacji oraz poczty, zatem na terenie państwowej regulacji, gdzie nie sięga niewidzialna dłoń rynku. Odnotowując dlatego zdanie Adama Michnika na temat demokracji: „... jesteśmy skazani na niedoskonałość. Dlatego demokracja nie jest czarna ani biała, ani czerwona. Demokracja jest szara, powstaje z trudem, a jej wartość i znak rozpoznaje się najlepiej, gdy już przegrzany pod naporem czerwonych bądź brunatnych idei radykalnych” (Wściekłość i wstyd). Stąd w życzeniach noworocznych spotykałem niepokój, łut winy za to, że jest trochę in-

Mamy zatem Nowy Rok

aczej, niż się spodziewaliśmy. Cieszymy się zatem na rok 2007, ponieważ nic innego nam nie pozostaje – zamyka swój notatnik w MF DNES (30 XII) Josef Chuchma („Klidné bezvládí a Ježíšek za peníze”). Liczymy w domu, ile nas będzie kosztować styczeń – okropność! „Kiedy się sprawdzają nadzieje?” – pyta koleżanka. Ba! A kiedy się nie sprawdzają? Ale też nie o tym się marzyło przed Świątami i przed Nowym Rokiem, prezydent Klaus też nie miał czego pochwalić, bo to się sprawdza. U nich czy u nas? U nich, to też ważne! Michal Musil nazwał swój przyczynek: „Koniec roku kretyństwa i obowiązującego wynoszenia”. Ano, nie ma cenzury. Bezpieczniej wszak będzie skończyć! W zimę i w rządy uwierz!

Nie chcę przytaczać papieskiej anegdoty przedsylwestrowego MF DNES, przytoczę dopić za „Angora” z 7 I: „Czego oczekiwać po Nowym Roku, jeżeli po pierwsze to Rok Świni, a po drugie zaczął się w poniedziałek!” Chociaż spotykam też zdania, że może on być wcale, wcale. Polecam!

Zatem czekamy, co czas nam przyniesie i chętnie damy się zaskoczyć! W stronę przeciwną, oczywiście, niż by wszystko wskazywało. Lecz niech powrócą dobre myśli! Niech siódemka okaże się magiczną!

Zmarł Jan Broda

Należał do nauczycieli urodzonych jeszcze w czasach austriackich (30 stycznia 1911 roku), którzy mieli tę świadomość, że nauczanie musi iść w parze z działalnością społeczną, gdyż ona pozwala poznać i zrozumieć środowisko, wśród którego wykonuje się swoje powołanie. Taki był wzór ówczesnego nauczyciela, który był nie tylko pedagogiem, ale i organizatorem, popularyzatorem wiedzy, dokumentalistą, literatem, aktywnym członkiem organizacji, towarzyszem itp.

Śp. Jan Broda wpisywał się w ten model, toteż angażował się wszędzie, gdzie chodziło o cieszyńską w najszerzym tego słowa znaczeniu. Porządkował i u nas biblioteki zbiorów ewangelicznych, pracował w pezetkaowskiej Sekcji Folklorystycznej, publikując w jej Biuletynach wartościowe materiały bibliograficzne i inne. Gdy chciano przed laty spisać jego dorobek pisarski, konieczne okazało się wydanie broszurki z setkami danych, świadczących o niezwyklej pracowitości i determinacji tego nauczyciela szkół ludowych. Wśród tego dorobku są i wiersze, opowiadania, wspomnienia, ale również opracowania naukowe z dziedziny kultury i oświaty cieszyńskiej. Odkrył, co uważane jest za ewenement, tzw. piśmioryzy, czyli piszących chłopów, którzy już od XVII wieku dawali świadectwo ziemi nad Olzą. I co ciekawe, większość z nich pochodziła z lewego brzegu Olzy. Tutaj też, w Gutach, otrzymał posadę przed II wojną światową, co zaowocowało także monografią tej wsi z unikatowymi nierzaz informacjami. W stanie rękopiśmiennym pozostały m.in. niezwyklej wartości spisy cieszyńskich pastorów, nauczycieli i inne dokumenty wielkiej wagi dla badań regionalnych.

I tak można by wymieniał jego kolejne dokonania, dość jednak powiedzieć, że znalazły one uznanie w postaci doktoratu honorowego, przyznanego Mu przez warszawską Chrześcijańską Akademię Teologiczną. Za parę dni dożyłby 96 lat. Nie doczekał ich. Zmarł 6 stycznia, a jego pogrzeb odbędzie się jutro, 10 stycznia, o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Skoczowie. (dk)

rendar
ardzie
zydzie
rowe
yjac
wyj
ako e
n na
osł
ni, a
za sw
rozr
raj
tyw
Cz
az i
i n
no
we
wć
ilc
er
a
a
n.

Nie pytajcie, co wasz kraj może zrobić dla was – pytajcie, co wy możecie zrobić dla waszego kraju.

John F. Kennedy

emioła

Nr
262

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 4. 1. 2007

Rodacy w świecie

(Wybitna pisarka Olga Tokarczuk, jak setki tysięcy Polaków, również przeżyła ubiegły rok za granicą, głównie w Holandii)

Dla mnie miniony rok zaczynał się bardzo spokojnie i – i nic jeszcze nie wskazywało na jego ekscentryczny charakter. Opuściłam kraj na początku stycznia i odtąd wiadomości dochodziły do mnie tylko z daleka – rzadkimi telefonami, pospiesznymi e-mailami, esemesami.

Oprócz wszystkich niedogodności bicia Polakiem jest też i ta, że jest nas pełno wszędzie; trudno więc uciec. Staliśmy się latającymi Holendrami współczesnego świata. Rodaczka okazała się pokojówka w hotelu, rodakiem – sprzedawca w sklepie, współpasażer w pociągu, robotnik malujący elewację budynku naprawdę na końcu świata, steward na promie, bogaty turysta w Nepalu obwieszony drogim sprzętem fotograficznym, każdy. A spotkać rodaka na obczyźnie to uczucie podobne do zostania przylapanym na nieprzystojnych gierkach, na jakiejś dziecinnej, dawno zapomnianej zabawie w lekarza – która i wciąga, i daje przyjemności, lecz z jakiegoś względu wydaje się wstydliva. Zastanawiam się, dlaczego. Dlaczego nie padamy sobie z radością w ramiona, lecz obchodzimy siebie wkoło nieufnie – „O, to pan też?”. Wymieniamy kilka zdań, a potem z ulgą ewakuujemy się w przeciwną stronę. Uciekamy od siebie? Próbuujemy zbudować sobie jakąś inną wersję siebie poza najprostszym układem odniesienia, jakim jest własny kraj, poza najnowsza historia pełną klęsk i rozczarowań? Może mamy jakiś wstydlivy narodowy sekret? Trup w szafie, którego mdłący zapaszek dochodzi nawet do najdalszych zakątków świata? Skąd się bierze ta niechętna zażyłość, to rzucenie na siebie okiem, zeszytywanie i dystygnowany krok do tyłu? A może to głębsze zjawisko, podróżne, które pokazuje nam, że człowiek w podróży zawsze jest kim innym. I właśnie dlatego ludzie tak chętnie wyruszają w drogę.

Poznajemy się po tym, że nie jesteśmy ani hulaśliwi, ani przesadnie wyraźni; staramy się nie wyróżniać i szybko przejmujemy miejscowe zwyczaje. Najłatwiej rozpoznamy się jednak po wyrazie twarzy – zawsze zbyt poważnym, nieufnym, nawet jakby zagniewanym. Wglądamy, jakbyśmy w myślach skrzywali jakiś przewrót.

Ponieważ cały ten dziwny rok byłam w ruchu, świadkiem wydarzeń w kraju byłam z doskoku i wybiórczo, polegając głównie na łączach internetowych, antenach satelitarnych i wieściach od spotkanych współziomków. Czasami informował mnie przypadek, jak wtedy, gdy dowiedziałam się od urzędniczki na lotnisku na drugim końcu świata o tragedii w Katowicach.

„O, Polska”, zauważyła, spoglądając w mój paszport, i popatrzyła na mnie wzrokiem pełnym współczucia. Powiedziała o wypadku, a ja wstrzymałam całą kolejkę do odprawy, próbując dopytać się o szczegóły. Na koniec, zapewne, żeby mnie pocieszyć, powiedziała, że mamy piękną stolicę. „Praga to wyjątkowe miasto”.

Niektórzy Polacy na obczyźnie celebrują swą polskość za pomocą telewizji. Prawie wszyscy mają zainstalowane talerze satelitarne i dostęp do polskich programów. Miesz-

kając od dwudziestu lat poza krajem, codziennie oglądając wiadomości na różnych programach i uważnie wylapując detale, nad którymi długo dyskutują. Trafiłam do takiego domu i z zafascynowaniem oglądałam dzienniki. To miłe uczucie i ulga zarazem – znaleźć się nagle wśród swoich, gdzie wszyscy mówią moim językiem i ma się wrażenie, że rozumie się każdy niuans i każdy najsztubniejszy żart; nawet przedmioty w telewizyjnym studiu wydają się znajome. Jednak po pierwszych uniesieniach, po początkowej ekscytacji zaczęłam się czuć nieswojo. Po kilku miesiącach nieoglądania telewizji uderzyła mnie wszechobecność mężczyzn w garniturach i krawatach – z daleka wygląda, jakby w tym dziwnym kraju, do którego tak tęsknię, nie było kobiet. Po drugie – wyraźna i nieuzasadniona procentowym udziałem w społeczeństwie nadobecność urzędników Kościoła: miałam wrażenie, że księża, zakonnicy, biskupi, prymasi komentują tematy – wydawałoby się – zupełnie niezwiązane z ich profesją: programy szkolne, wychowanie dzieci w rodzinie, zdrowie kobiet, nowoczesną naukę. Sprawdziałam, czy przypadkiem nie włączyła mi się jakaś prywatna stacja – ale nie było wątpliwości – to państwowa telewizja.

OLGA TOKARCZUK
(skrót)

Dowcip na piedestale sztuki

Autorem dowcipów jest **Ludwik Cieniela** z Lesznej Dolej, niezapomniany twórca postaci wiejskiego mądrali Macieja, w którą wcielał się na estradzie Świąt Gorolskich. Wspólnie z **Władysławem Niedobą**, przedzierzającym się w Jurę spod Grónia, stworzył oryginalną parę gawędzarzy, która w pierwszym okresie jabłonkowskiej imprezy przyciągała więcej widzów niż niedjednemu renomowanemu zespołowi fanklorystyczni.

Ludwik Cieniela (ur. 10. 1. 1922) związał się z zespołem „Gorol” w 1950 r., początkowo jako śpiewak. Kiedy w dwa lata później zespół przygotowywał widowisko *Gorolsko blyskawica*, Cieniela powierzono jedną z głównych ról – Macieja właśnie. Tak narodziła się legendarna postać.

W 1986 r. nakładem ostrawskiego wydawnictwa Profil ukazał się zbiór anegdot Cieniela pt. *Śmiej Macieja*. **Jan Korzeny** pisał w słowie wstępnym: *Śmiech Macieja zbliżał ludzi, a jego anegdoty posiadały ogromny ładunek komizmu. Spośród nich na plan pierwszy wysuwa się komizm sytuacyjny. Brał dowcip z życia, ośmieszając zarówno praktyki medyczne, jak i plotkarstwo, zacołanie, niedoświadołość i szereg innych wypaczeń społecznych.*

Droga twórcza Cieniela została niestety przedwcześnie zamknięta. Dnia 14. 6. 1986 r. w bloku mieszkalnym w Trzyczku Lyżbich nastąpił wybuch gazu. W gruzach znaleziono ciało Ludwika Cieniela. Wydania swojej świetnej książki popularny Maciej już nie dockał.

Odszedł jedyny bodaj z grona zaolziańskich fanklorystów, który potrafił podnieść zwykły dowcip na piedestał prawdziwej sztuki.

OPINIE

MARIA JANION: Mentalność postkolonialna

Procesy zaborczego skolonizowania Polski w XIX i XX wieku oraz przeciwstawne im Sienkiewiczowskie marzenia o kolonizowaniu innych wytworzyły nieraz paradoksalną polską mentalność postkolonialną. Przejawia się ona w poczuciu bezsilności i klęski, niższości i peryferyjności kraju oraz jego opowieści. Temu dość powszechnemu odczuciu niższości wobec „Zachodu” przeciwstawia się w obrębie tego samego paradygmatu mesjanistyczna дума w postaci narracji o naszych wyjątkowych cierpieniach i zasługach,

o naszej wielkości i wyższości nad „niemoralnym” Zachodem, o naszej misji na Wschodzie. Taka opowieść jest zamkniętym kołem niższości i wyższości, które przeradza się w narodową figurę totalnej niemożności i wiecznej szarpaniny między „europejskim pozorem” (który może wcale nie jest pozorem) a „polską prawdą” (która podejrzewa się o to, że nie jest absolutem).

(Profesor polonistyki, wybitna znawczyni polskiego romantyzmu, w swej najnowszej książce *Niesamowita Słowiańszczyzna*.)

Śmiej Macieja

Maciej: – Ty, posłóchej, Gabin. Tyś je fotograf. Powidz, kiela by kosztowało moji zdjeci?

Gabin: – To zależy od tego, czy chcesz być piękny na tej fotografii, czy jyny podobny.

Jedyn gazda skarżył się drugimu, że mu taki niski zboże urosło, prawie dziesięć centymetrów.

Sąsied: – To ni ma nic. U mie se musza ptoki kłęknąć, aby dostały na kłóska.

Maciej szeł roz kole Olzy i widziół, jak sie jakisikej chłop topił. Maciej skoczył do wody i wyciągnął go. Chłop strasznie dziękował i powiada: – Dołbych wóm za tyn bohaterski

czyn 50 korón, ale móm jyny sto korón.

Maciej: – Tak skoczcie tam jeszcze roz.

Jura: – Kiela je kilometrów tu stela do Jabłónkowa?

Maciej: – Na trzi. Przedtym było pięć.

Jura: – Jak to?
Maciej: – Bo ty dwa kilometry śniyg zasypół.

Gość: – To piwo, coście mi przyniśli, nie bedę pił, bo je strasznie kalne.
Kelner: – Oni sie mylą, panoczku. Piwo je czyste jak kryształ, jyny krygiel je zmazany.

Jadzia: – Prawie czytóm w dochtorski książce, że z rybigo mięsa człowiek nabywo rozumu. Co myślisz? Jaki ryby miałabych nejlepi jeść?
Michoł: – Ciebie bych radził, abyś aspoń dwa wieloryby zjadła.

Jedzie Maciej z Lyżbic do Trzyczki autobusym. Wszystki miejsca są zasedniońe. Jedna stareczka musiała stoć. Maciej stoć, ogłoda sie po tych ludziach i powiada: – To już ani w tych Lyżbich ni ma żodnych dzentelmenów?

– Naroz sie ze zadku taki oszkubaniec odwozy: – Dzentelmeni my są wszyscy, jyny miejsca na siedziny je mało.

Ustawa o podatku dochodowym przewiduje wszelikaki ulgi, między innymi skyrz nieszczęście w chlywie. Maciej przychodzi do urzędu ku tej kómisiji podatkowej i powiada: – Prześwietno kómisijoj! Jo by was też pytół o te ulge skyrz nieszczęście w chlywie.

Urzednik: – Czy ci sie jakei nieszczęści stało w chlywie?
Maciej: – Toć, że stało.

Urzednik: – A jaki?
Maciej: – Muszę Zuzie alimynta płacić.

Maciej – Ludwik Cieniela na Gorolskim Świątku w Lasku Miejskim.

Szwendam się po Słowacji, mniej lub bardziej systematycznie, od ponad trzydziestu lat. Zjeżdżałem ten kraj autostopem, rowerem, trochę na nartach, samochodem, przyjaciel, autobusami, sporo piechotą. Parę razy wyjeżdżałem tam za państwowe pieniądze – jako etnograf i tłumacz. Dawno temu wysyłałem na Słowację cielece listy miłosne. Z czasem osłuchałem się z różnymi słowackimi dialektami, a sam mówiłem na tyle biegle, że brali mnie za swojaka. Starałem się wówczas prowokować rozmowę na tematy polskie, by oglądać mój kraj z boku, oczyma sąsiadów. Z takiej perspektywy widzi się niekiedy rzeczy zdumiewające. Człowiek nie wie, śmiać się czy zżymać.

Gdybym teraz mógł postawić na stole jadła i napitki, którymi mnie w ciągu tych lat na Słowacji ugostczono, wydalbym ucztę nie gorszą od góralskiego wesela. No, może trochę przesadzam.

Tak oto, na swój prywatny użytek, przesunąłem o kilkaset kilometrów na południe granicę terenu, gdzie byłem u siebie w domu.

Otóż w ciągu tego całego czasu nasuchałem się od Słowaków bardzo wiele na temat Węgrów. Same najgorsze rzeczy. Nie znalazł się, przynajmniej w moim towarzystwie, jakiś

współczesny słowacki Szwajk, który stwierdziłby pojednawczo: *nie każdy Madziar winien temu, że Madziar*; natomiast i owszem, raz po raz, w najróżniejszych wariantach i kontekstach przewijała się złota myśl sapersa Vodički: *krótko mówiąc, Madziary to hołota*. A jeżeli któryś

lakiem – tłumaczono mi w takich przypadkach. Rzeczywiście nie rozumiałem i rzeczywiście jestem Polakiem.

Na temat kultury węgierskiej niestety mało wiem. Mimo to na Słowacji wciąż rzucali mi się w oczy węgierskie ślady – w kulturze ludowej,

ANTONI KROH

Bratanki

(Esej ze zbioru „O Szwajku i o nas”)

Węgier czymś się wślawił – zapewniano mnie – z pewnością nie był to Węgier: Petőfi miał słowackich rodziców, Kosuth słowackie nazwisko (kośut w gwarałach południowosłowackich kapłan – coż za pole do wspaniałych konceptów!). *Hunyady* był Rumunem, *Teleki* to ród serbski, *Trinyi* – chorwacki itd. Interesujące, że ludzie, którzy mnie o tym przekonywali (również historycy, etnografowie, literaci) lekkość rozmowa zeszła na Węgrów, odrobinę podnosili głos. Wiedzieli to co mówili, tak im się podobało, że chcieli lepiej usłyszeć. Próbowaliśmy nawet parę razy twierdzić, że znalazłby się może wybitny Węgier, który był Węgrem, ale dawałem spokój. Było to bezcelowe. – *Nie rozumiesz, bo jesteś Po-*

języku, sztuce i innych dziedzinach. Gdybym miał lepsze rozeznanie, dostrzegłbym tych śladów bez porównania więcej. Węgrzy rzadzili Słowację przez tysiąc lat, nie rządzą dopiero od osiemdziesięciu z górą, jasne więc, że na Słowacji wiele kamieni i wielu ludzi mówi po węgiersku, choćby nawet nieświadomie albo wbrew własnemu intencjom. Otóż nie dać Boże podzielić się tym banalnym spostrzeżeniem ze Słowakami, również, a może przede wszystkim, z humanistami. Gdy na początku lat siedemdziesiątych, siedząc w winiarni z grupą młodych bratysławskich etnografów zwierzylem się mimochodem, że doskwiera mi nieznanomość języka węgierskiego, zmroziłem towarzystwo.

– *A na co ci węgierski?*
– *Bo człowiek poważnie interesujący się Słowacją nie może nie znać słowackiego.*

Mój sąsiad lekko przybladł.

– *Tóraś, somár!* (pieprzysz, osle!) – zawołał, uniesiony patriotyczno-alkoholowym zapalem. A skoro zapytałem go najuprzejmie, czy wie, ile źródeł do dzieł Słowacji pisanych jest po węgiersku oraz ilu wybitnych Węgrów pochodzi ze Słowacji, odpowiedział:

– *Nie bróń ich, bo nie rozumiesz, w czym rzecz. Wy Polacy lubicie Węgrów, bo nie zaznaście ich na własnej skórze.*

Tymczasem ktoś, by zatuszować mój nietakt, zaintonował czardasza. Śpiewaliśmy chórem, jak to jest przyjęte w tamtejszych lokalach, znowu było dobrze. W ogóle Słowacy bardzo pięknie śpiewają. Czardasz był, w przekonanym gospodarzu, absolutnie słowacki – ale też złośliwą uwagę zachował dla siebie. Potem szliśmy nocną Bratysławą, odprowadzaliśmy koleżanki mieszkające w domu akademickim im. **Suworowa**; odrobinę wypiliśmy, więc snulem głośno dywagację, jak by to było, gdyby nasz warszawski żeński akademik przy ulicy generała **Ludwika Kicińskiego** na Pradze także był imienia Suworowa, ale ktoś powiedział mi, zupełnie szuszenie, że bym się zamknął. (Cdn.)

Telewizja

WTOREK 9 STYCZNIA

TVP 1

8.45 Jak w Unii 8.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.35 Kwadrans po ósmej 8.35 Teleturnieje (s. anim.) 9.00 Domowe przedszkole 8.25 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 9.30 Lantanoz Pat (s. anim.) 9.50 Kociek (s. anim.) 10.45 Dwie strony medalu (s.) 10.55 Mieszkać w Europie - Pod Dachami Beatyfikacji 11.25 Polacy na Syberii - Śladami Bronisława Piłsudskiego 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Moda na sukces (s.) 12.55 Klan (s.) 13.20 Plebania (s.) 13.50 Baza Narodzenie w Kościele genkaskolickim 14.40 Przysiężni kolekcysty 15.00 Wiadomości 15.30 Kikolwiek widział, kikolwiek było... 15.35 Sprawiedliwi - Miłość była jego siłą (s.) 16.45 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (mag.) 18.00 Jak to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Domisława wieczornika 19.15 Wieczornika 19.30 Wiadomości 20.15 105 w skali Richtera (film USA) 21.45 Sprawa dla reportażu 22.25 Z refleksją 22.45 Mój specjalista (mag.) 23.30 Rajd Dakar 2007 - Książka 23.25 Młoda (film pol.) 0.20 Szamanka (film pol.).

TVP 2

8.15 Statek miłości (s.) 7.20 Włajby na świecie 7.35 Magiczny autobus - Nie z tego świata 8.35 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.30 Święta wojna - Doktor Chart Afghani (s.) 12.40 McGregorowie - Strój 12.50 Allo, Allo (s.) 13.25 10 lat mniej (pr. ang.) 13.50 Dzieciaki przed kamerą (s.) 14.15 Europa da się lubić 15.10 Teleturniej w sutannie (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.20 Zakopieńska Akademia Szuki - Karol Szymanowski 17.40 Dolina Kreatywna - Co słychać? 17.45 Program lokalny 18.15 Kopciuszek (s.) 19.05 Biznes 19.25 Jeden z dziesięciu 20.00 M jak miłość (s.) 21.00 Paszporty Polityki 22.00 Panorama 22.40 Pola X (film franc.) 0.35 Niezwykli ludzie - Nowa twarz, nowe życie 1.45 City Boy - koncert Sławka Wielanka.

TV KATOWICE

7.45 Aktualności 7.50 Załóżcie 8.00 Kurier poranek 8.20 Kurier poranek - serwis ekonomiczny 8.45 Trójka tam była 9.00 Obrady Senatu 15.00 Stambul się bawi (film dok.) 15.38 Serwis ekonomiczny 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 Plus minus 17.25 Serwis sportowy 17.50 Aktualności 18.25 Report z akcji (mag.) 18.45 Poza rzą-

POLA X

Melodramat, 1999, 135 minut
TVP 2, wtorek 9. 1. godz. 22.40
Reżyseria: Leos Carax
Występują: Guillaume Depardieu, Jekaterina Coubieva, Catherine Deneuve, Delphine Chaillet, Laurent Lucas, Patachou, Petruta Catana.

Współczesna Francja. Pierre Valombré, syn niezłomnego dyplomaty, mieszka z matką w zamku w Normandii. Niedawno odniósł sukces, publikując pierwszą powieść, a wkrótce ma się żenić z ukochaną Lucie. Pewnego wieczoru zauważa na drodze ciemnowłosą dziewczynę, którą od kilku tygodni widział w snach. Nieznajoma twierdzi, że jest jego przyrodnią siostrą. Pierre, zbulwersowany wiadomością, porzuca matkę, narzeczoną i zamek. Przenosi się z Isabelle do miasta, gdzie zamieszkuje w komunie złożonej z osób egzystujących na marginesie społeczeństwa.

dem 19.00 Złazienie filmowe 19.20 Blizny natury 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.30 Fidel (film dok.) 0.45 Plus minus 0.48 Trzeci wymiar 1.25 Plus minus 1.30 Telekurier 1.55 Fidel (film dok.).

POLSAT

8.00 Wstawaj! Gramy! 8.45 Siła miłości (s.) 8.00 Halo! Kasal! 8.55 Roseanne (s.) 9.25 Rodzina zastępcza (s.) 10.00 Zamierzamy się znowu (s.) 11.00 Dharma i Greg (film USA) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Siła miłości (s.) 12.55 Jesteś moim życiem (film arg.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.30 Rodzina zastępcza (s.) 15.45 Wydarzenia 16.30 Interwencja (mag.) 17.00 Gra w ciemno (teleturniej) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Piękna i genialna (realizacja) 21.00 Spacer w ciemności (film USA) 21.35 Boston Public (film USA) 0.15 Nasze dzieci 1.15 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.15 Magazyn sportowy 4.15 Nocne randki.

TVC 1

5.50 Dzień dobry z TVC 8.30 AZ-kwiz Junior 9.00 Śpiwanki 9.05 Telekanek 9.15 Kłocki (dla dzieci) 9.25 Jesteśmy ze Słowenii 9.40 Religie świata 10.00 Wiadomości 10.45 Eden (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.40 Uwierzcie mi za żelazną kurtyną (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy z TVC 13.35 Chłopi w akcji (mag. kul.) 14.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.25 13 komnat Łucja Soboty 15.00 Wiadomości 15.05 Oczarowanie (s.) 15.50 Bajka 16.00 Czarodziejki przed szkołą 16.30 Nauka jest zabawną (pr. cykl.) 16.55 Pomagajmy sobie 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom to zabawa (poradnik) 18.40 Żywe serce Europy 18.42 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 18.45 Wieczornika 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Katastrofy lotnicze (s. dok.) 21.00 Wszystkie party (talk show) 21.45 Dziennik ostrawski 22.00 Frank Riva (s.) 23.30 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Polityczne spektrum 0.20 Ostatni ojciec chrzestny (dok.) 1.25 Mieszkać - to sztuka 1.50 Simpsonowie (s. anim.) 2.10 AZ-kwiz 2.35 Ally McBeal.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Reporterzy TVC 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Auto Moto Revue 12.25 Styl (mag.) 12.50 Babilon (mag.) 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Boisko 7 (dla dzieci) 15.50 Świat książek (mag.) 16.05 Planeta Nauki 16.25 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.40 Rodzina a szkoła (mag.) 17.00 Nie poddawaj się (pr. publ.) 17.15 Co ze śmieciami 17.30 Poradnik zdrowotny 17.40 Diagnosta 17.55 Sedno 18.00 Magazyn folklorystyczny 18.30 Musicblok (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angieleki - Ekstra 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Kinobox (mag.) 20.30 Hotel Zacisze (s.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.30 Piękne zguby (talk show) 21.55 Film o filmie Diabeł ubiera się w Prady 22.05 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Dogrywka (mag.) 23.30 Klub dokumentalny: Trzecia wojna światowa - Al Kaïda 0.20 Sobota 0.50 Tajemnica krywej wiary (dok.) 1.45 Crescendo (pr. muz.) 2.35 Regiony TVC24.

NOVA

5.50 Śniadanie z TV Nova 8.30 Straż przybrzeżna (s.) 9.25 Córka maharadzy 2/3 (film koprodu.) 11.00 Lassen i spółka (s.) 11.25 To morderstwa, napisane (s.) 12.30 Niemiecka miłość (s.) 13.25 Klimasz i prokurator (s.) 14.45 JAG (s.) 14.50 Świat według Bundych (s.) 15.20 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 16.30 Lisa Parker (s.) 17.05 Prawo i porządek (s.) 17.55 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Niesamowite zdarzenia (cykl) opowiada 21.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.00 102 (pr. cykl.) 22.35 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.10 Chirurgia plastyczna (s.) 1.30 Szybka wygrana 2.25 Życie związane (dok.).

PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwieźdźna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Niespokojona Lucia (s.) 9.40 Dzik kotka (s.) 10.40 Lekarz z gór (s.) 11.40 Węzy rodzinne (s.) 12.35 Extra (mag.) 13.05 Krok za krokiem (s.) 13.55 Klinika (s.) 14.50 Kameleon (s.) 15.45 Diagnosta morderstwa (s.) 16.40 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Nie do wiary 22.15 Blizny (s.) 23.15 Gaz do dechy (s.) 0.10 Koki mordercy (film niem.) 1.55 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 10 STYCZNIA

TVP 1

5.45 Wpuszani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Teleturnieje (s. anim.) 9.00 Domisłowie (dla dzieci) 9.35 Rok 2030 - Dax (s.) 10.05 Dwie strony medalu 10.55 Kuchnia z Okszą - Sylwestrowe menu 11.15 Siedem cudów starożytnego Egiptu (film dok.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Moda na sukces (s.) 12.55 Klan (s.) 13.20 Plebania (s.) 13.45 Jak to melodia? (teleturniej) 14.10 Recepty Jedyńki - Pożar w przelocie 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Kwadrans na kawę - Mamo, nie tucź mnie 15.30 Blizny natury - Odpady 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jak to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczornika 19.30 Wiadomości 20.15 Przełom (film USA) 21.50 Polacy 22.30 Z refleksją 22.50 Program firmowy 23.05 Rajd Dakar 2007 - Kronika 23.10 Na Piwnie 23.45 Po godzinach (film USA) 1.20 Szczury w mieście (film kanad.).

TVP 2

5.20 Statek miłości (s.) 7.20 Znaki czasu (mag.) 7.40 Magiczny autobus 8.10 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.35 Sąsiedzi (s.) 12.05 McGregorowie (s.) 12.50

PO GODZINACH

Film USA, 1985, 95 minut
TVP 1, środa 10. 1. godz. 23.45
Reżyseria: Martin Scorsese
Występują: Griffin Dunne, Rosanna Arquette, Verna Bloom, Thomas Chong, Linda Fiorentino, John Heard, Teri Garr.

Paul Hackett jest zamożnym nowojorczykiem, wiodącym uporządkowane i nudne życie. Któregoś wieczoru Paul wybiera się na randkę do Soho, na Manhattanie, jednak po drodze gubi pieniądze. Zdany na własne siły, w okolicy, której nie zna, zaczyna przeżywać przygody, o których nawet mu się nie śniło. Poznaje niezwykle ludzi, których życie toczy się od zmierzchu do świtu, tajemnicze Nowego Jorku, o którym nie miał do tej pory pojęcia.

SWITCH

Komedia USA, 1991, 130 minut
Pulsat, środa 10. 1. godz. 20.35
Reżyseria: Blake Edwards
Występują: Ellen Barkin, Jimmy Smits, Judith Williams, Lorraine Bracco, Tony Roberts, Perry King, Bruce Martin Payne.

Znany awiodzielnik, Steve, ma zeta wzmianki wiele zlamanych serc. Kiedy zostaje zaproszony na przyjęcie przez byłą sympatię, Margo Brumman, w domu gospodyni zastaje Liz i Felicie, kobiety, które także niegdyś porzucił. Niecierpliwie kochanek zastaje przez nie zgadzany. Po śmierci Steve trafia do czyśćca, gdzie Big daje mu jeszcze jedną szansę. Może uniknąć piekła, jeżeli wróci na ziemię i znajdzie choćby jedną kobietę, która wyrazi się o nim pochylienie. Steve powraca do świata żywych w kobiecym wcieleniu jako seksowna blondynka.

Kopciuszek (s.) 13.20 10 lat mniej (s.) 13.45 Dzieciaki przed kamerą (s.) 14.10 Europa da się lubić 15.05 Detektyw w sutannie - Kurzyca królowej 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Anna Dymna spotykamy się 17.45 Program lokalny 18.15 Kopciuszek (s.) 19.05 Biznes 19.25 Jeden z dziesięciu 20.00 Ikona (film USA) 21.30 Sylwester pod Dobrą Gwiazdą Wrocław 2006/2007 22.40 Szaleństwo lokatorki (film USA) 0.15 Castro - człowiek i mit (film dok.) 1.05 Łowcy cudów (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Kurier poranek 7.45 Aktualności 7.50 Kalendarz regionalny Częstochowa 8.15 Kurier poranek - przegląd prasy 8.25 Kurier poranek - czym żyje świat 8.45 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 9.00 Transmisje obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska 17.00 Plus minus 17.30 Kurier popołudnie 17.50 Aktualności 18.25 Nasz reportaż 18.50 Vsechno klape - wszystko gra 19.15 Ślązaków portret własny 19.30 Na trójce (mag.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 20.30 Kurier wieczór 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.30 Kurier 22.45 Sportowy wieczór 23.05 Reportaż ściśle jawny 23.35 Patrol 3 0.00 Plus minus 0.43 Trzeci wymiar 1.10 Plus minus 1.25 Telekurier 1.50 Reportaż ściśle jawny 2.15 Patrol 3.

POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 6.45 Siła miłości (s.) 8.00 Halo! Kasal! 8.55 Roseanne (s.) 9.25 Rodzina zastępcza (s.) 10.00 Zamierzamy się znowu (s.) 11.00 Dharma i Greg (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Siła miłości (s.) 12.55 Jesteś moim życiem (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Rodzina zastępcza (s.) 15.45 Wydarzenia 16.30 Interwencja (mag.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 Swatch (film USA) 22.45 Daleko od noszy 23.15 Sunset Strip (film USA) 1.05 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.05 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejki przed szkołą 9.00 Piękne miasto 9.30 Niesamowite światne rekordy i ciekawostki 10.00 Wiadomości 10.05 Historia Natalie Wood 1/2 (film USA) 11.30 Kaskader 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczy z TVC 13.40 Dom - to sztuka 14.05 Wędrująca rybka (talk show) 15.30 Bananowe 15.50 Nie mam pracy (poradnik) 16.00 Hobby magazyn J. Bohdalowej 16.00 Czarodziejki przed szkołą

16.30 Złote rączki 16.40 Lebity (dla dzieci) 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy, porady, raporty 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.42 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 18.45 Wieczornika 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szamanka 20.00 Rodzina Ficek (s.) 20.55 a teraz wygrypi! 21.05 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.15 Piękne miasto (pr. cykl.) 22.45 Wiadomości, prognoza pogody, sport 22.55 Losowanie Sportki i Szamanka 23.00 Musicblok (pr. muz.) 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.30 Joey (s.) 0.40 Chłopi w akcji 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.50 Simpsonowie (s. anim.) 1.35 Oczarowanie (s.) 2.35 Super Pomarańcza.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Piękne zguby 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Kondycja (mag.) 12.20 Stop! 12.30 Obiekty (mag.) 12.55 Film o film Biała Maszyna 13.10 Przemienienie 13.40 Exit 316: Mod 14.00 Czy małe zechocą? 14.15 może spotkać również wasze dziecko 14.30 Piątka Zeller (pr. m.) 15.00 Teleturniej dla dzieci 15.30 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej 15.40 Zapalenie przyusznic (s. anim.) 15.50 Europa dziś 16.15 Natura a technika (dok.) 16.35 Prymat (mag.) 17.25 Port Uratujmy Ziemię! 18.00 Kopalnia 18.30 Sabotaż 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Język hiszpański i Angielski dla najmłodszych 19.30 Simpsonowie (s.) 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Ten nasz czeski diabeł 20.30 Problemy rodzinne 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.35 tamy w Szwajcarii (film franc.) 23.10 Punkty spojrzenia 23.15 dla trzech 23.35 Panorama w XX wieku 0.15 Nocny klub film Brzuchomówca (film USA) 1.15 bilon 2.10 Recital zespołu Kat 2.35 Regiony TVC24.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Straż przybrzeżna (s.) 9.25 Nie łącz (film USA) 11.30 Trzeci wymiar 11.50 JAG (s.) 12.30 Świat według Bundych (s.) 13.25 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 14.30 Lisa Parker (s.) 17.05 Prawo i porządek (s.) 17.55 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wsi moja sielska (film czes.) 21.50 Na własną (pr. publ.) 22.55 Nocny klub film 23.45 Cień anioła (s.) 0.30 Piękny erotyczny 1.00 Szybka wygrana 2.25 Do-Re-Mi.

PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Gwieźdźna olimpiada Scooby'ego (s. anim.) 7.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.40 Niespokojona Lucia (s.) 9.40 Dzik kotka (s.) 10.40 Lekarz z gór (s.) 11.40 Węzy rodzinne (s.) 12.35 Extra (mag.) 13.05 Krok za krokiem (s.) 13.55 Klinika (s.) 14.50 Kameleon (s.) 15.45 Diagnosta morderstwa (s.) 16.40 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Nie samowolnie (dok.) 22.15 Kości (s.) 23.15 do dechy (s.) 0.10 Adrenalina 1.50 t-music 2.45 Zapytaj o przyszłość.

Co znać Podróż Śmierci

Co w t

SCENA CZE...
zacz pania Da...
pa A).
- VRATIMOC...
(9. godz. 18.00)

Co w k

KARWINA -
nych stóp (9. godz. 18.00)
hlavě do prdele
Reflex: Diabeł
10. godz. 17.00
- Kosmos: Mał...
20.00; 10. godz. 18.00
i jednej nocy (9. godz. 18.00)
WIERZÓW - C...
ny w kanał (9. godz. 18.00)
hlavě do prdele
"Pravida 121"
CZ. CIESZYŃ -
dzieci (9, 10, go...
- Piast: Apoc...
18.30, 21.00). A...
godz. 14.30, 16.30

Co na ai

POLSKIE WIA...
piątek, godz. 18.15
POLSKIE AUDY...
MHz i Trzynie...
19.00, nie; 18.30.

Co w ter

JABLONKÓW -
Sienkiewiczowa
sza rodziców, al...
tyków na bal sz...
19.00 wyjątkowo
Nawis. Przedsp...
w nowym budy...
16.00. Bilety zni...
i studentów do n...
RODZINA KAT...
9. 1. o godz. 14
Cz. Cieszyń...
połączone z pro...
produkcji CT O...
katyńskich".
CZ. CIESZYŃ -
zaprasza na bal...
o godz. 19.00 do
Strzelnicza w Cz...
mie zespół tane...
gra orkiestra "J...
scówki w sprzed...
tece miejskiej p...
- MK PKZO pr...
wszystkich czło...
branie w piątek...
salce Kala przy...
Cieszyń. Progr...
- Biblioteka M...
zaprasza na w...

los ALUDU

Kronika Rodzinna

W dniu 9. 1. br. obchodzi 80-te urodziny

pan inż. EUGENIUSZ WACŁAWCZYK

z Olbrachć. Z okazji ząnego jubileuszu zdrowia, pomyślności i jeszcze długich lat życia w gronie rodzinny życzę żona Lidzia i córki Halka i Stasia z rodzinami.

GL-006

Co znaczy słowo umarł? Czym jest śmierć? Podróż bez biletu, którą każdy ma raz.

Śmierć to jest nieobecność w wielu miejscach naraz.

9 stycznia 2007 mija piąta bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej i Nieodżałowanej

HALINY KOWALCZYK

z Trzyczna. O chwilę wspomnień prosimy tych, którzy znali i szanowali Jej wielkie życzliwe serce. Najbliżsi.

AD-002

Co w teatrze

SCENA CZESKA - KARWINA: Wożąc panią Daisy (10, godz. 19.00, grupa A).
▲ **VRATIMOV:** Wożąc panią Daisy (9, godz. 18.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Tupot małych stóp (9, 10, godz. 17.45); „Po hlavě do prdele” (9, 10, godz. 20.00); **Reflex:** Diabeł ubiera się in Prady (9, 10, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIĘC - Kosmos:** Mała Miss (9, godz. 17.30; 20.00; 10, godz. 17.30); Kwiat tysiąca i jednej nocy (10, godz. 20.00); **HA-WIERZÓW - Centrum:** Wpuszczony w kanał (9, 10, godz. 15.30); „Po hlavě do prdele” (9, 10, godz. 17.45); „Pravda Lži” (9, 10, godz. 20.00); **CZ.CIESZYN - Central:** Ludzkie dzieci (9, 10, godz. 17.00); **CIESZYN - Piast:** Apokalypso (9, 10, godz. 18.30, 21.00); Artur i Minimki (9, 10, godz. 14.30, 16.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyczna 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

JABLONKÓW - MSz przy PSP im. H. Sienkiewicza w Jabłonkowie zaprasza rodziców, absolwentów i sympatyków na bal szkolny 13. 1. od godz. 19.00 wyjątkowo do Domu PZKO w Nawsiu. Przedprzedaż biletów 11. 1. w nowym budynku szkoły od godz. 16.00. Bilety zniżkowe dla młodzieży i studentów do nabycia na miejscu.
RODZINA KATYŃSKA - zaprasza 9. 1. o godz. 14.00 do Art Clubu w Cz. Cieszyne na Walne Zebranie połączone z projekcją nowego filmu produkcji CT Ostrawa „O sprawach katyńskich”.
CZ. CIESZYN - MSz i dyrekcja PSP zaprasza na bal szkolny 12. 1. (piątek) o godz. 19.00 do lokali ośrodka KaSS Strzelnica w Cz. Cieszyne. W programie zespół taneczny „Błędowanie”, gra orkiestra „My Moment”. Miejsowości w sprzedaży do 11. 1. w bibliotece miejskiej przy ul. Hawlicka.
▲ **MK PZKO Park Sikory** zaprasza wszystkich członków na Walne Zebranie w piątek 12. 1. o godz. 18.00 w salce Koła przy ul. Tovární 23 w Cz. Cieszyne. Program kulturalny, bufet.
▲ **Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn** zaprasza na wykład pani RNDr

*Całuję Jej spracowane dłonie i kłękam.
A ona kocha mnie, kocha z wysokości czasu,
w którym pozostała.*

Janusz Gaudyn

10 stycznia minie 30. rocznica tragicznej śmierci Najukochańszej Matki

śp. MARII GAUDYNOWEJ

z Frysztatu. Prosimy przyjaciół i znajomych o cichą modlitwę i chwilę zadumy. Córka Danuta i wnuk Roman Gaudyn z rodziną.

RK-011

*Niech żyje dusza moja,
aby cię chwalić.* Psalm 119 w. 175

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że urodzony dnia 30 stycznia 1911 r., przeżywszy niespełna 96 lat, 6 stycznia 2007 r. zmarł

śp. JAN BRODA

nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Wujek, Szwagier, zamieszkały w Skoczowie, ul. G. Morcinka 13/6, wieloletni nauczyciel, bibliofil i miłośnik regionu, zasłużony działacz kultury, doctor honoris causa Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w Skoczowie dnia 10 stycznia 2007 r. (środa) o godz. 13.00 w Kościele Ewangelickiego „Św. Trójcy”. W smutku pogrążona rodzina.

GL-016

W niedzielę, dnia 7 stycznia 2007, zmarł w wieku 79 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek

śp. EMANUEL TUROŃ

zamieszkały w Wędrynie nr 642. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 11 stycznia, o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy n/Olzą. Najbliżsi.

AD-007

Evy Holubovej,

„Woda - element magiczny”, środa 17. 1. o godz. 17.00 w czytelnicy biblioteki przy ul. Ostrawskiej.

WĘDRYNIA - PSP zaprasza na dzień otwartych drzwi pt. „Najlepiej Razem” w czwartek 11. 1. w godz. 15-18. W ramach projektu w lokalach szkoły przebiegać będą wspólne zabawy rodziców z dziećmi.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO w zaprasza członków i sympatyków Koła na Walne Zebranie w niedzielę 14. 1. o godz. 15.00 do świetlicy PZKO. Program kulturalny w wykonaniu rodziny Danělov.

Wystawy

SALA MÁNESA, DK Karwina: 12. 1.

o godz. 16.00 wernisaż wystawy Tadeusza Wrątnego „Kolory czarnej ziemi”. Otwarte do 16. 2. Czynne wt, pt: 9-17; so: 10-18.

SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Marianński 14: do 11. 2. wystawa „Ten świateczny czas”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkwa i okolicy”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

MUZEUM TECHNIKI W PIETWAŁDZIE: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

CHCESZ BYĆ CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ SPÓŁKI, KTÓRA MA ZA SOBĄ WYJĄTKOWE WYNIKI A PRZED SOBĄ WYSOKIE CELE?

Należymy do największych producentów i sprzedawców witamin i dodatków do żywności. Grupa Walmart zatrudnia prawie 900 pracowników, z obrótami sięgającym niemal 80 mln. EUR. W związku z rozwojem naszej działalności poszukujemy odpowiedniego kandydata na pozycję:

WŁAŚNIE TERAZ POSZUKUJEMY: MANAGERA

NOWO BUDOWANEJ FILII w Polsce
z siedzibą w Województwie Śląskim
z odpowiedzialnością za:

- budowanie, rozwój i zarządzanie spółki (wyżywienie dla sportowców, witaminy i minerały)
- aktywny udział w opracowaniu planów handlowych i strategicznych i ich realizacji

Wymagamy:

- doświadczenia w kierowaniu działalnością handlową i w marketingu min. 3 lata
- samodzielne i kreatywne myślenie, „żyłką handlową”, dynamiczną osobowość, nastawienie na realizację celów
- aktywną znajomość języka polskiego
- doświadczenia w kierowaniu grupą ludzi, bardzo dobre umiejętności negocjacji i prezentacji
- dyspozycyjność (gotowość do wyjazdów służbowych Polska, Czechy)

Stanowisko jest wyzwaniem dla tych, którzy chcą wykorzystać swe doświadczenie i umiejętności przy realizacji nowego biznesu, połączone jest z korzyściami odpowiednimi do stanowiska włącznie z samochodem służbowym także do użytku prywatnego.

W wypadku, że niniejsza oferta zainteresowała Cię, prosimy o wypełnienie kwestionariusza kandydata na stronie www.walmart.cz, lub o przesłanie swego życiorysu zawodowego razem z listem motywacyjnym w języku czeskim i polskim do 10 dni na adres:

WALMARK, a.s., personalni usek, Oldřichovice 44, 739 61 Třinec, job@walmart.cz

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glslodu.cz

Trasa pierwszej tegorocznej wycieczki PTTS „Beskid Śląski”, która odbyła się w ub. niedziele, prowadziła na Skalkę.

BAL GOROLSKI NIE TYLKO W MOSTACH

Popularne na ludowo

Swoją tradycję ma nie tylko Bal Gorolski w Mostach koło Jabłonkwa. Co roku pod koniec stycznia odbywa się Bal Góralski w Koniakowie. Podobnie jak w Mostach, na koniakowski bal przychodzą goście z obu stron granicznej Olzy, a występujące zespoły przyjeżdżają z różnych okolic.

W tym roku bal odbędzie się 20 bm. w gospodzie „Pod Ochodzitą” w Koniakowie. Wystąpi jak zawsze kapela Walsi z Istebnej, a oprócz niej m.in. Torka z Cieszyne, Cymbalowa Muzyka z Ostrowy, Romska Muzyka z Czarnej Góry i heligonistów ze Słowacji. Bal ma już czterdziestoletnią tradycję i cieszy się dużą popularnością – co roku przychodzi tam ponad 100 osób, wielu z nich w tradycyjnych strojach regionalnych. Do tej pory

rekordem była liczba 300 gości. Organizatorem koniakowskiego balu jest Stowarzyszenie Miłośników Beskidzkiego Folkloru, Muzyki, Tańca i Śpiewu „Pod Ochodzitą”. Wstęp na bal kosztuje 80 zł, w tej cenie można się najeść do syta przy suto zastawionych stołach i oczywiście tańczyć do rana przy góralskiej muzyce.

Noworocznego balu, na którym można się bawić przy muzyce ludowej i w tradycyjnych strojach, pozostawił również Cieszyn. W najbliższą sobotę po raz trzeci odbędzie się Bal Cieszyński, poprzedzony Przeglądem Kapel Karpackich.

Jak widać, takie bale nie tracą na popularności, a „balowicze” z obu stron Olzy mają w czym wybierać. (em)

W CZWARTEK DZIEŃ OTWARTY W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Najlepiej razem

WĘDRYNIA (hs) - W najbliższy czwartek węgryńska podstawówka zaprasza w swoje progi rodziców razem z pociechami. Od godz. 15 organizuje Dni Otwarte pod hasłem „Najlepiej razem”.

Uczniowie klas 1 - 7 oprowadzą swoich rodziców po szkole. Będą ich przewodnikami. A co mogą oczekiwać? - Wielu rodziców nie miało jeszcze okazji obejrzeć nasze pracownice. Większość imprez szkolnych odbywa się poza szkołą, więc niektórzy nie widzieli jeszcze sali gimnastycznej. Będzie można obejrzeć pracę komputerową, warsztaty. No i zjeść posiłek w naszej stołówce. Bo warto podkreślić, że Macierz Szkolna organizuje dla naszych dzieci drugie śniadanie - pani dyrektor Elżbieta Wania uchyla rąbką tajemnicę. - Najważniejsze jest jednak to, że rodzice odpowiedzą szkołę razem z dziećmi, że będą mogli ten czas spędzić razem. Jak każdej szkole, również nam zależy na tym, by byli zadowoleni z naszej działalności.

To również świetny moment, żeby przyprowadzić do szkoły przyszłorocznych pierwszoklasistów. Będą mogli obejrzeć szkołę, a rodzice zapoznać się z ofertą edukacyjną węgryńskiej podstawówki.

Rzeźby z lodu i śniegu

PUSTEWNY (wak) - Lodowi rzeźbiarze z RC, Polski, Słowacji, Estonii oraz Holandii biorą udział w rozporządzającym się w czwartek (11 bm.) na Pustewnach 9. sympozjum rzeźbiarskim pn. „Śniegowe królestwo”. Pod gołym niebem powstanie dzieło rzeźb, które oceniał będzie w niedzielę (14 bm.) międzynarodowe jury. Ogłoszenie wyników odbędzie się o godz. 14.00.

- W tym roku o takim śniegu, który można przekształcić w 3-metrowej wysokości walce potrzebne do rzeźbienia, możemy tylko marzyć. W zamian musieliśmy przygotować duże bloki lodowe. Rzeźby będą więc jeszcze piękniejsze niż ze śniegu - twierdzi Mirosław Hrabal, jeden z organizatorów

tegorocznej imprezy.

Praca „lodowych” rzeźbiarzy zaczyna się zwykle od stworzenia projektu i przygotowania odpowiedniego materiału. Potem rzeźbiarz wykonuje jego wstępną obróbkę. Zwykle używana jest do tego piła łańcuchowa. Dopiero potem przychodzi czas na precyzyjniejsze narzędzia oraz na wyglądanie całości. Zwykle robi się to wodą. Dobór narzędzi zależy w dużym stopniu od pomysłów samego rzeźbiarza. Czasami może to być... zwykłe domowe żelazko.

Podczas poprzednich spotkań, których początki sięgają 1998 roku, powstało 86 rzeźb z lodu lub śniegu, a podziwiali je ponad sto tysięcy osób.

